

**Порівняльна характеристика нормативно-правової бази країн ЄС і
України у сфері туризму**

У межах ЄС не існує офіційного інституту, що займається окремо питаннями розвитку туризму в країнах–учасниках. Ці функції виконує вищий орган виконавчої влади Європейського союзу – Європейська комісія. Вона через діяльність структурних фондів здійснює діяльність щодо розвитку туризму у країнах ЄС.

До основних структурних фондів ЄС, що надають активну допомогу в розвитку туризму, слід віднести наступні:

- Європейський фонд регіонального розвитку;
- Європейський соціальний фонд;
- Європейський фонд управління сільським господарством;
- Європейська комісія подорожей;
- Європейський інвестиційний банк та ін.

Європейський фонд регіонального розвитку фінансує проекти з розвитку інфраструктури, вкладає інвестиції у створення нових робочих місць та реалізацію проектів розвитку окремих територій, надає фінансову допомогу малим підприємствам. Його діяльність охоплює багато сфер: транспорт, комунікаційні технології, дослідження та інновації, соціальну інфраструктуру, професійну підготовку, структурне перепрофілювання економіки міст та сільської місцевості тощо.

Щодо реалізації політики зайнятості населення у туристській сфері - важливу роль відіграє Європейський соціальний фонд. Він фінансує проекти, спрямовані на підвищення кваліфікації і перепідготовку кадрів з метою зростання продуктивності праці. У межах діяльності цього фонду здійснюється також стимулювання розвитку малих туристичних підприємств у країнах ЄС. Ці дії сприятливо позначаються на підвищенні економічної активності та збільшенні рівня зайнятості населення.

Європейський фонд управління сільським господарством фінансує заходи з розвитку сільської місцевості та здійснює допомогу населенню, зайнятому у натуральному виробництві, в тому числі сприяє розвитку агро– та екотуризму.

Окремо потрібно згадати таку некомерційну організацію, як Європейська комісія подорожей, членами якої є 39 національних туристських організацій країн Європи. Основна роль Європейської комісії подорожей полягає у розвитку туризму як в окремих регіонах континенту, так і по всій Європі.

Основними законодавчими актами, що регулюють питання європейської політики у сфері туризму, є:

- резолюція конференції «Майбутнє європейського туризму», прийнята у травні 2002 р. У Брюсселі;
- Лісабонська стратегія у сфері розвитку туризму і збільшення зайнятості (лютий 2005 р.);
- прикінцеві положення Конференції зі сталого розвитку європейського туризму та оновлення туристської політики (квітень 2005 р., Брюссель);
- доповідь Групи сталого розвитку туризму (2006 р., Брюссель);
- прикінцеві положення Конференції міністрів туризму, що проводилася у Потсдамі у травні 2007 р.;
- повістка з питань сталого розвитку та конкурентоспроможності європейського туризму, прийнята Європейською комісією у жовтні 2007р. на Європейському туристичному форумі у Алгарве, Португалія.

Означені документи не мають прямої юридичної сили у країнах-учасниках, але відіграють координуючу роль у процесі розвитку туризму. Таким чином, це означає, що ЄС, активно координуючи туристську діяльність, не втручається у національну політику кожної з країн-учасниць, залишаючи останнім повну свободу дій у процесі створення і просування своїх національних туристських продуктів на міжнародний ринок.

У більшості країн-учасниць ЄС сформувалася практика створення Національних Туристських Адміністрацій (НТА).